

ULC ČARNOGURSKÝ PRO BONO

03/2009

1. NOVELA ZÁKONA O ÚČTOVNÍCTVE

Zákonem č. 61/2009 Z. z. bol s účinnosťou odo dňa 1. marca 2009 novelizovaný zákon o účtovníctve. Predmetná novela zakotvila v zákone o účtovníctve nové pravidlá pre overovanie účtovnej závierky audítorom, zmeny nastali aj v ustanoveniach týkajúcich sa povinnosti zostavovať konsolidovanú účtovnú závierku a vo väzbe na novelu zákona o dani z príjmov, s ktorou Vás podrobne oboznámilo februárové vydanie bulletinu ULC Čarnogurský PRO BONO, sa novela dotkla aj úpravy zriaďovacích nákladov, možnosti viesť jednoduché účtovníctvo, či zjednodušenú daňovú evidenciu. Obsah a dôsledky tejto novelizácie Vám v bulletine ULC Čarnogurský PRO BONO radi podrobne sprostredkujeme.

2. NOVELA OBČIANSKEHO ZÁKONNÍKA

Prostredníctvom zákona č. 477/2008 Z. z. bol s účinnosťou odo dňa 1. januára 2009 novelizovaný Občiansky zákonník, pričom zmeny v jeho znení súvisia so zmluvou o obstaraní zájazdov a s úpravou vkladov. S citovanou novelou Občianskeho zákonníka Vás v bulletine ULC Čarnogurský PRO BONO detailne oboznámime a nadviažeme tak na predchádzajúce dve novelizácie Občianskeho zákonníka, ktoré sme Vám dali do pozornosti už v augustovom vydaní bulletinu ULC Čarnogurský PRO BONO.

3. ZNÍŽENIE VÝŠKY ODVODOV PRE ŽIVNOSTNÍKOV

Dňa 1. apríla 2009 nadobudli účinnosť tie ustanovenia zákona č. 108/2009 Z. z., na základe ktorých samostatne zárobkovo činným osobám klesnú na prechodné obdobie odvody do rezervného fondu solidarity, a to z doterajších 4,75 % na 2 %, pričom samostatne zárobkovo činných osôb sa zníženie odvodov priamo dotkne až v máji, nakoľko odvody za mesiac apríl je potrebné do Sociálnej poisťovne zaplatiť najneskôr do ôsmeho dňa nasledujúceho mesiaca. K nižšej sadzbe odvodov, ktorá bude platiť do dňa 31. decembra 2010, Vám bulletin ULC Čarnogurský PRO BONO sprostredkuje aj ďalšie súvislosti.

4. STANOVENIE HODNOTY AKCIÍ PRI CEZHRANIČNÝCH FÚZIÁCH

Na základe vyhlášky Ministerstva spravodlivosti SR č. 47/2009 Z. z. boli s účinnosťou odo dňa 1. marca 2009 zakotvené pravidlá pre stanovenie všeobecnej hodnoty akcií spoločností podieľajúcich sa na zlúčení alebo splynutí spoločností a hodnoty akcií nástupníckej spoločnosti na účely zistenia hodnoty peňažného doplatku alebo hodnoty primeraného protiplnenia podľa príslušných ustanovení Obchodného zákonníka. Tieto pravidlá Vám v bulletine ULC Čarnogurský PRO BONO bližšie priblížime a nadviažeme tak na rozsiahlu novelu Obchodného zákonníka súvisiacu s problematikou cezhraničných fúzií, ktorej sa detailne venovalo predminuloročné decembrové vydanie bulletinu ULC Čarnogurský PRO BONO.

5. ZMENA ÚPRAVY VÝŠKY ÚROKOV Z OMEŠKANIA

Dňa 1. januára 2009 nadobudlo účinnosť nariadenie vlády SR č. 586/2008 Z. z., ktoré zmenilo a doplnilo nariadenie vlády SR č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka. Prípravu predmetnej novelizácie sme Vám dali do pozornosti už v úvode legislatívneho procesu v novembrovom vydaní bulletinu ULC Čarnogurský PRO BONO a po jeho završení Vás radi zoznámime s definitívnou, a teda všeobecne záväznou podobou tohto vykonávacieho predpisu.

6. PRIPRAVUJE SA V NR SR - NOVELA ZÁKONA O OCHRANE HOSPODÁRSKEJ SÚŤAŽE

V NR SR sa dňa 15. apríla 2009 zavřil legislatívny proces týkajúci sa novely zákona o ochrane hospodárskej súťaže, ktorá v prípade jej podpísania prezidentom SR prinesie viaceré zmeny v oblasti koncentrácií podnikateľov, nový spôsob v ukladaní sankcií zo strany Protimonopolného úradu SR a nahradenie súm ustanovených v slovenských korunách sumami v eurách. Bulletin ULC Čarnogurský PRO BONO Vám v predstihu prezentuje zmeny, ktoré by v zákone o ochrane hospodárskej súťaže mala zakotviť táto jeho novela, ktorej účinnosť sa predpokladá odo dňa 1. júna 2009.

NOVELA ZÁKONA O ÚČTOVNÍCTVE

Zjednodušená
daňová evidencia

Dňa 1. marca 2009 nadobudla účinnosť novela zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov (ďalej v texte len „zákon o účtovníctve“ alebo len „zákon“), vykonaná **zákonom č. 61/2009 Z. z.**, ktorým sa mení a dopĺňa zákon o účtovníctve (ďalej v texte len „novela zákona o účtovníctve“ alebo len „novela“).

Predmet a rozsah novelizácie

Novela zákona o účtovníctve prináša **viaceré zmeny**, s ktorými Vás podrobne oboznámime v ďalšom texte, pričom **k tým najvýznamnejším patria (1)** rozšírenie okruhu účtovných jednotiek, ktoré môžu účtovať v sústave jednoduchého účtovníctva, **(2)** zakotvenie nových pravidiel pre overovanie účtovnej závierky audítorom, v rámci ktorých novela zvýšila kritériá pri stanovení prahov na oslobodenie od povinnosti mať účtovnú závierku overenú audítorom, preto po novele už menšie spoločnosti nemajú povinnosť overovania účtovnej závierky audítorom, **(3)** úpravy týkajúce sa povinnosti zostavovania konsolidovanej účtovnej závierky, v súvislosti s ktorou novela zvýšila sumy pri stanovení hraníc na oslobodenie od povinnosti zostavenia konsolidovanej účtovnej závierky, **(4)** vypustenie možnosti aktivovať zriaďovacie výdavky (náklady) ako dlhodobý nehmotný majetok, ale napríklad aj **(5)** vykonanie úprav týkajúcich sa zjednodušenej daňovej evidencie podľa § 6 ods. 14 a 15 zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov (ďalej v texte len „zákon o dani z príjmov“), možnosť vedenia ktorej bola zakotvená v zákone o dani z príjmov, a to ostatnou novelizáciou vykonanou prostredníctvom zákona č. 60/2009 Z. z., ktorú Vám detailne priblížilo **februárové vydanie bulletinu ULC Čarnogurský PRO BONO**. Obdobne ako spomínaná novela zákona o dani z príjmov, aj novela zákona o účtovníctve bola v NR SR prerokovaná **v skrátenom legislatívnom konaní**.

Vo väzbe na ostatnú novelizáciu zákona o dani z príjmov novela zákona o účtovníctve v ustanovení **§ 1 ods. 1 písm. a) tret'om bode** zákona spresňuje predmet

úpravy zákona a v jeho rámci vymedzenie tej účtovnej jednotky, ktorou je fyzická osoba, ktorá podniká alebo vykonáva inú samostatnú zárobkovú činnosť, ak preukazuje svoje výdavky vynaložené na dosiahnutie, zabezpečenie a udržanie príjmov na účely zistenia základu dane z príjmov podľa zákona o dani z príjmov, **po novom však s výnimkou fyzických osôb, ktoré vedú zjednodušenú daňovú evidenciu podľa § 6 ods. 14 a 15 zákona o dani z príjmov v znení účinnom po jeho ostatnej novelizácii**, pričom tieto **nie sú účtovnou jednotkou**. V súvislosti s doplnením predmetu úpravy zákona o účtovníctve novela **v novej poznámke pod čiarou k odkazu 4a doplnila odkaz** na § 6 ods. 14 a 15 zákona o dani z príjmov v znení účinnom po jeho ostatnej novelizácii, teda po nadobudnutí účinnosti zákona č. 60/2009 Z. z., o ktorom sme sa už zmienili.

Zjednodušenej daňovej evidencie sa **týkajú aj prechodné ustanovenia** zakotvené novelou v **§ 39f** zákona o účtovníctve. Z nového prechodného ustanovenia **§ 39 ods. 1** zákona o účtovníctve vyplýva, že fyzická osoba, ktorá bola do účinnosti novely, teda do dňa 28. februára 2009, účtovnou jednotkou a po nadobudnutí účinnosti novely, teda po 1. marci 2009, sa rozhodla viesť zjednodušenú daňovú evidenciu podľa § 6 ods. 14 a 15 zákona o dani z príjmov v znení účinnom po jeho ostatnej novelizácii, uzavrie účtovné knihy k 28. februáru 2009, pričom informácie z účtovných kníh prevedie táto fyzická osoba do daňovej evidencie v rozsahu potrebnom na účely vedenia daňovej evidencie podľa § 6 ods. 14 a 15 zákona o dani z príjmov v znení účinnom po jeho ostatnej novelizácii. Vedenie účtovníctva ukončí uzavretím účtovných kníh, **účtovná závierka sa v tomto prípade nezostavuje**.

Novela zákona o účtovníctve prináša aj zmeny **v úprave účtovných jednotiek** ustanovených v **§ 9 ods. 2 písm. c), d) a e)** zákona, **ktoré môžu účtovať v sústave jednoduchého účtovníctva**, ak spĺňajú zákonom o účtovníctve novovymedzené

Možnosť vedenia jednoduchého účtovníctva

podmienky. Po novele tak z § 9 ods. 2 zákona o účtovníctve vyplýva, že účtovné jednotky sú povinné účtovať v sústave podvojného účtovníctva, **výnimkou sú (1)** podnikateľ, ktorému to umožňuje osobitný predpis (§ 37 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení neskorších predpisov, ďalej v texte len „Obchodný zákonník“), **(2)** fyzická osoba uvedená v § 1 ods. 1 písm. a) tretom bode zákona, o rozšírení znenia ktorého sme sa už zmienili, **(3)** občianske združenie, jeho organizačné zložky, ktoré majú právnu subjektivitu, organizačné zložky Matice slovenskej, ktoré majú právnu subjektivitu, združenie právnických osôb, spoločenstvá vlastníkov bytov a nebytových priestorov, neinvestičné fondy a neziskové organizácie poskytujúce všeobecne prospešné služby, **ak splňajú podmienku, že** nepodnikajú a súčasne, že ich príjmy nedosiahli v predchádzajúcom účtovnom období **200 000 eur** (6 025 200 Sk) namiesto doterajších 99 581,76 eura (3 000 000 Sk), **(4)** cirkev a náboženská spoločnosť, ich orgány a cirkevné inštitúcie, ktoré majú právnu subjektivitu, **pri splnení podmienky, že** nepodnikajú, pričom jednoduché účtovníctvo môžu po novele viesť aj vtedy, ak sú príjemcami dotácií (grantov) zo štátneho rozpočtu, nakoľko **novela splnenie tejto doterajšej ďalšej podmienky už nevyžaduje**, **(5)** pozemkové spoločenstvá, v prípade, ak ich príjmy nedosiahli v predchádzajúcom účtovnom období **200 000 eur** (6 025 200 Sk) namiesto doterajších 99 581,76 eura (3 000 000 Sk).

Overovanie účtovnej závierky audítorom

Z upraveného znenia **§ 19 ods. 1** zákona o účtovníctve po novele vyplýva, že **riadnu** individuálnu účtovnú závierku **a mimoriadnu** individuálnu účtovnú závierku **musí mať overenú audítorom účtovná jednotka, ktorá (1)** je obchodnou spoločnosťou **okrem akciovej spoločnosti**, ak povinne vytvára základné imanie a družstvom, **ak ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka a za bezprostredne predchádzajúce účtovné obdobie sú splnené aspoň dve z nasledujúcich 3 podmienok**, a to buď podmienka, že **(a)** celková suma majetku **presiahla 1 000 000 eur** (30 126 000 Sk) namiesto doterajších 663 878,38 eura (20 000 000 Sk), pričom

sumou majetku sa rozumie suma majetku zistená zo súvahy v ocenení neupravenom o položky podľa § 26 ods. 3 zákona o účtovníctve, **a/alebo podmienka, že (b)** čistý obrat **presiahol 2 000 000 eur** (60 252 000 Sk) namiesto doterajších 1 327 756,76 eura (40 000 000 Sk), pričom čistým obratom na tento účel sú výnosy dosiahnuté z predaja výrobkov, tovarov, poskytnutých služieb **a iné výnosy súvisiace** s bežnou činnosťou účtovnej jednotky **po odpočítaní zliav** (novela pri tejto podmienke **novým spôsobom definuje** výnosy relevantné pre posúdenie výšky čistého obratu), **a/alebo podmienka, že (c)** priemerný prepočítaný počet zamestnancov v jednom účtovnom období **presiahol 30** namiesto doterajších 20, a teda v prípade, ak v oboch novelou vymedzených účtovných obdobiach sú splnené aspoň dve z podmienok uvedených v predchádzajúcom texte v písmenách (a) až (c), potom je overenie účtovnej závierky audítorom povinné, ďalej platí, že **riadnu** individuálnu účtovnú závierku **a mimoriadnu** individuálnu účtovnú závierku **musí mať overenú audítorom aj účtovná jednotka, ktorá (2)** je akciovou spoločnosťou, **(3)** ktorej túto povinnosť ustanovuje osobitný predpis (napríklad § 40 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách v znení neskorších predpisov, § 34 ods. 3 zákona č. 34/2002 Z. z. o nadáciách a o zmene Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov) **a (4)** ktorá zostavuje účtovnú závierku podľa § 17a zákona o účtovníctve.

Podľa **§ 19 ods. 4** zákona o účtovníctve majú povinnosť overenia účtovnej závierky audítorom **aj právnické osoby, ktoré sú prijímateľmi podielu zaplatenej dane** podľa § 50 zákona o dani z príjmov a ktorých suma ročného podielu prijatej dane je vyššia ako 33 193,92 eura (1 000 000 Sk), a to za účtovné obdobie, v ktorom boli tieto finančné prostriedky použité, **a po novom navyše platí, že táto účtovná závierka musí byť overená audítorom do jedného roka od skončenia účtovného obdobia, ak osobitný predpis neustanovuje inak**, pričom týmto osobitným predpisom je podľa **novovčleneného odkazu 26aa** do zákona o účtovníctve napríklad § 25 zákona č. 147/1997 Z. z. o neinvestičných fondoch v znení

Lehota pre prijímateľov podielu zaplatenej dane z príjmov

Priebežná účtovná závierka	neskorších predpisov, či § 34 zákona č. 213/1997 Z. z. o neziskových organizáciách poskytujúcich všeobecne prospéšné služby v znení neskorších predpisov. V prípade, ak týmto právnickým osobám - prijímateľom podielu zaplatej dane - z osobitných predpisov vyplýva povinnosť mať audítorom overenú účtovnú závierku skôr ako v lehote uvedenej vyššie , teda skôr ako do jedného roka od skončenia účtovného obdobia, platí pre ich povinnosť mať účtovnú závierku overenú audítorom skoršia lehota .	V súvislosti s odpisovaním majetku novela rozšírila znenie § 28 ods. 3 zákona o účtovníctve, podľa ktorého naďalej platí, že účtovná jednotka uvedená v § 28 ods. 1 zákona o účtovníctve je povinná zostaviť si odpisový plán, na základe ktorého vykonáva odpisovanie majetku, a že uvedený majetok sa odpisuje len do výšky jeho ocenenia v účtovníctve. Po novele si účtovná jednotka podľa § 9 ods. 2 zákona o účtovníctve, o ktorého úprave sme sa už zmienili, účtujúca v sústave jednoduchého účtovníctva, môže v odpisovom pláne určiť odpisy podľa osobitného predpisu (teda môže si určiť účtovné odpisy vo výške daňových odpisov podľa zákona o dani z príjmov), ak sú v tomto osobitnom predpise určené inak ako podľa zákona o účtovníctve.	Odpisovanie majetku
Povinnosť zostavenia konsolidovanej účtovnej závierky	Novela sa dotkla aj znenia § 22 ods. 10 zákona o účtovníctve, z ktorého po novom vyplýva, že povinnosť zostaviť konsolidovanú účtovnú závierku a konsolidovanú výročnú správu má materská účtovná jednotka v nasledujúcom účtovnom období, ak podľa údajov z posledných individuálnych účtovných závierok materskej účtovnej jednotky a individuálnych účtovných závierok jej dcérskych účtovných jednotiek na všetkých úrovniach konsolidácie v každom z dvoch po sebe nasledujúcich účtovných období boli splnené aspoň dve z nasledujúcich 3 podmienok , a to buď podmienka, že (1) celková suma majetku materskej účtovnej jednotky a dcérskych účtovných jednotiek je väčšia ako 17 000 000 eur (512 142 000 Sk) namiesto doterajších 11 617 871,61 eura (350 000 000 Sk), pričom sumou majetku sa rozumie suma majetku zistená zo súvah v ocenení upravenom o položky podľa § 26 ods. 3 zákona o účtovníctve, a/alebo podmienka, že (2) čistý obrat materskej účtovnej jednotky a dcérskych účtovných jednotiek je vyšší ako 34 000 000 eur (1 024 284 000 Sk) namiesto doterajších 23 235 743,21 eura (700 000 000 Sk), pričom čistým obratom na tento účel sú tržby z predaja výrobkov, tovarov a z poskytovania služieb, a/alebo podmienka, že (3) priemerný prepočítaný počet zamestnancov v skupine, teda v materskej účtovnej jednotke a dcérskych účtovných jednotkách, za účtovné obdobie presiahol 250 .	V ustanovení § 28 ods. 4 zákona o účtovníctve novela vypustila možnosť aktivovať zriaďovacie náklady (výdavky) ako nehmotný majetok, ktoré odo dňa nadobudnutia účinnosti novely, teda odo dňa 1. marca 2009 nie sú považované za nehmotný majetok , a to tak na účely účtovné ako aj daňové , takže zriaďovacie náklady (výdavky) nemôžu byť aktivované do nehmotného majetku spoločnosti a všetky tieto náklady (výdavky) sa zaúčtujú na príslušné nákladové účty v prvom účtovnom období. Úpravy zriaďovacích nákladov sa dotkla aj ostatná novela zákona o dani z príjmov , ktorú sme pre Vás podrobne spracovali vo februárovom vydaní bulletinu ULC Čarnogurský PRO BONO .	Zriaďovacie náklady
		Novela doplnila úpravu obsiahnutú v druhej vete § 32 ods. 2 zákona o účtovníctve, a tak po novele platí, že ak účtovná jednotka prenáša účtovný záznam mimo účtovnej jednotky prostredníctvom informačného systému, považuje sa účtovný záznam za preukázateľný, ak sa prenášal spôsobom podľa § 33 zákona o účtovníctve, pričom účtovný záznam určený na prenášanie musí obsahovať podpisový záznam, ktorým po novele môže byť účtovnými jednotkami vzájomne uznávaný obdobný preukázateľný účtovný záznam v technickej forme. Účtovný záznam musí byť podpísaný najneskôr v okamihu jeho odovzdania na prenos.	Podpisový záznam

Intertemporálne ustanovenia

Novela do zákona o účtovníctve včlenila aj **prechodné ustanovenia**, pričom tieto sú **zakotvené v novom § 39f zákona pod názvom „Prechodné ustanovenia k úpravám účinným od 1. marca 2009“**.

O úprave vyplývajúcej z **§ 39f ods. 1** zákona o účtovníctve sme **sa už zmienili** v predchádzajúcom texte.

V novom ustanovení **§ 39f ods. 2** zákona o účtovníctve novela upravila aplikáciu ustanovení **§ 9, § 19, § 22 a § 28** zákona o účtovníctve v znení účinnom odo dňa 1. marca 2009, zo znenia ktorého vyplýva, že ustanovenia **§ 9, § 19, § 22 a § 28** zákona o účtovníctve v znení účinnom odo dňa 1. marca 2009 sa použijú pri zostavovaní účtovnej závierky, ktorá sa zostavuje k 1. marcu 2009 a neskôr.

Predchádzajúce dve novelizácie zákona o účtovníctve vykonané s účinnosťou odo dňa **1. decembra 2008** **zákonom č. 465/2008 Z. z. s výnimkou** niektorých ustanovení, ktoré nadobudli účinnosť dňa **1. januára 2009** a ďalej **zákonom č. 567/2008 Z. z.**, ktorý taktiež nadobudol účinnosť dňa 1. januára 2009, sme Vám dali do pozornosti **v predposlednom mimoriadnom vydaní bulletinu ULC Čarnogurský PRO BONO Špeciál**, v ktorom sme **v jeho samostatnej časti IX** pre Vás spracovali výklad všetkých sprievodných novelizácií, ktoré boli prostredníctvom zákona č. 659/2007 Z. z. o zavedení meny euro v SR a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov vykonané v 28 zákonoch a tiež **v samostatnej časti XII** venovanej tzv. rezortným eurozákonom.

Predchádzajúce dve novely zákona o účtovníctve

NOVELA OBČIANSKEHO ZÁKONNÍKA

Dňa **1. januára 2009** nadobudla účinnosť novela zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej v texte len „Občiansky zákonník“). Novelizácia Občianskeho zákonníka s účinnosťou odo dňa 1. januára 2009 bola vykonaná **prostredníctvom článku I zákona č. 477/2008 Z. z.**, ktorým sa menia a dopĺňajú zákony v pôsobnosti Ministerstva spravodlivosti SR v oblasti civilného práva v súvislosti so zavedením meny euro v SR (ďalej v texte len „novela Občianskeho zákonníka“ alebo len „novela“). **Účinnosť** jednotlivých úprav vykonaných **zákonom č. 477/2008 Z. z. je zakotvená v článku XVI** tohto zákona.

Zákon č. 477/2008 Z. z. sme Vám dali do pozornosti už **v novembrovom vydaní bulletinu ULC Čarnogurský PRO BONO**.

V súvislosti so zavedením meny euro na Slovensku sme na tento zákon upriamili Vašu pozornosť aj **v predposlednom mimoriadnom vydaní bulletinu ULC Čarnogurský PRO BONO Špeciál**, v ktorom sme sa **v jeho samostatnej časti XII** venovali aj tzv. rezortným eurozákonom.

Novela Občianskeho zákonníka sa svojou úpravou dotkla inštitútu zmluvy

o obstaraní zájazdu a všeobecných ustanovení týkajúcich sa vkladov.

V rámci ustanovení upravujúcich možnosti zvýšenia ceny v zmluve o obstaraní zájazdu novela v súvislosti so zavedením eura v SR **upravila § 741c ods. 2 písm. c)** Občianskeho zákonníka, v ktorom doterajšiu **slovenskú menu nahradila menou euro**. Z ustanovenia **§ 741c** Občianskeho zákonníka tak **po novele vyplýva**, že v zmluve o obstaraní zájazdu možno dohodnúť, že cestovná kancelária je oprávnená jednostranným úkonom zvýšiť cenu zájazdu, ak je súčasne presne určený spôsob výpočtu zvýšenia ceny, pričom cena zájazdu uvedená v zmluve o obstaraní zájazdu sa nesmie jednostranne zvýšiť v priebehu 20 dní pred začiatkom zájazdu. **Cenu zájazdu podľa predchádzajúcej vety možno zvýšiť len v prípade, že dôjde k (1) zvýšeniu dopravných nákladov vrátane cien pohonných látok, (2) zvýšeniu platieb spojených s dopravou, napríklad letiskových a prístavných poplatkov, ktoré sú zahrnuté v cene zájazdu, (3) zmene kurzu eura** použitého na určenie ceny zájazdu v priemere o viac ako 5 %, ak k tomuto zvýšeniu dôjde do 21. dňa pred začatím zájazdu. Písomné oznámenie

Zmluva o obstaraní zájazdu

o zvýšení ceny sa musí objednávateľovi odoslať najneskôr 21 dní pred začatím zájazdu, inak cestovnej kancelárii nevznikne právo na zaplatenie rozdielu v cene zájazdu.

Vklady Novela Občianskeho zákonníka s účinnosťou odo dňa 1. januára 2009 **zmenila znenie § 779** Občianskeho zákonníka, z ktorého po novele vyplýva, že vkladateľ má právo na úroky alebo na iné majetkové výhody **dohodnuté** s peňažným ústavom (teda už nie určené peňažným ústavom), a v prípade, ak tieto neboli dohodnuté, potom má právo na úroky alebo na iné majetkové výhody **v obvyklej výške s prihliadnutím na dĺžku doby**, v ktorej boli peňažné prostriedky viazané na účte. Nové znenie § 779 Občianskeho zákonníka **už neodkazuje na osobitné predpisy**, pričom novela v súvislosti so zmenou znenia § 779 Občianskeho zákonníka **vypustila z Občianskeho zákonníka aj poznámku pod čiarou k odkazu 7**, ktorá odkazovala na už zrušený zákon č. 158/1989 Zb. o bankách a sporiteľniach.

Dňa **1. januára 2009** nadobudla účinnosť aj ďalšia novelizácia Občianskeho zákonníka, ktorá bola vykonaná **prostredníctvom článku II zákona č. 214/2008 Z. z.**, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 215/2002 Z. z. o elektronickom podpise a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, na základe ktorej **sa na právne úkony uskutočnené elektronickými prostriedkami, podpísané zaručeným elektronickým podpisom a opatrené časovou pečiatkou, nevyžaduje osvedčenie pravosti podpisu.**

Občiansky zákonník bol novelizovaný aj **zákonom č. 379/2008 Z. z.**, ktorý nadobudol účinnosť **odo dňa 1. novembra 2008.**

Vyššie spomínané predchádzajúce dve novelizácie Občianskeho zákonníka sme Vám podrobne priblížili **v augustovom vydaní bulletinu ULC Čarnogurský PRO BONO.**

Predchádzajúce dve novelizácie Občianskeho zákonníka

ZNÍŽENIE VÝŠKY ODVODOV PRE ŽIVNOSTNÍKOV

Dňa **1. apríla 2009** nadobudol účinnosť **zákon č. 108/2009 Z. z.**, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, **s výnimkou tých ustanovení, ktoré nadobudnú účinnosť odo dňa 1. januára 2010** (ďalej v texte len „novela zákona o sociálnom poistení“ alebo len „novela“). **Účinnosť jednotlivých úprav vykonaných zákonom č. 108/2009 Z. z. je zakotvená v článku IV** tohto zákona.

Novela bola v NR SR prerokovaná **v skrátenom legislatívnom konaní** a okrem zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej v texte len „zákon o sociálnom poistení“) vykonala aj **sprievodné novelizácie ďalších zákonov, a to článkom II novelizáciu zákona č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti v znení neskorších predpisov** (ďalej v texte len „zákon o službách

zamestnanosti“) a **článkom III novelizáciu zákona č. 580/2004 Z. z. o zdravotnom poistení v znení neskorších predpisov** (ďalej v texte len „zákon o zdravotnom poistení“).

NOVELA ZÁKONA O SOCIÁLNOM POISTENÍ

V zákone o sociálnom poistení novela v ustanovení **§ 293bg** zakotvila, že sadzba poistného do rezervného fondu solidarity je **v období odo dňa 1. apríla 2009 do dňa 31. decembra 2010** pre povinne dôchodkovo poistenú samostatne zárobkovo činnú osobu **po novom 2 % z vymeriavacieho základu** namiesto doterajších 4,75 %, pričom suma poistného do rezervného fondu solidarity za obdobie pred účinnosťou novely, teda pred 1. aprílom 2009, ktorá je splatná po účinnosti novely, teda po 31. marci 2009, sa určí podľa znenia zákona o sociálnom poistení účinného do dňa

31. marca 2009. Na vykrytie výpadku príjmov Sociálnej poisťovne v dôsledku zníženia sadzby poistného do rezervného fondu solidarity pre povinne dôchodkovo poistenú samostatne zárobkovo činnú osobu sa použijú **finančné prostriedky, ktoré sú súčasťou štátnych finančných aktív SR.**

Z dôvodu, že veľká väčšina samostatne zárobkovo činných osôb uhrádza odvody v minimálnej výške, väčšine tak výdavky na povinné odvody **klesnú mesačne približne o 8 eur** (zhruba 241 Sk) a v porovnaní s doterajšími výdavkami tak **ročne ušetria asi 96 eur** (2 892 Sk), pričom tie samostatne zárobkovo činné osoby, ktoré platia odvody z vyššieho vymeriavacieho základu, ušetria viac. V dôsledku zníženia odvodov budú samostatne zárobkovo činné osoby do rezervného fondu solidarity Sociálnej poisťovne odvádzať **približne tú istú sumu, akú platili minulý rok**, a z dôvodu, že odvody je potrebné do Sociálnej poisťovne zaplatiť najneskôr do ôsmeho dňa nasledujúceho mesiaca, **odvody v zníženej výške budú prvýkrát uhrádzať v máji 2009.**

NOVELA ZÁKONA O SLUŽBÁCH ZAMESTNANOSTI

Novela zákona o sociálnom poistení **článkom II** novelizovala aj zákon o službách zamestnanosti, v ktorom **s účinnosťou odo dňa 1. apríla 2009 priniesla zmeny týkajúce sa (1) príspevku na samostatnú zárobkovú činnosť podľa § 49 zákona o službách zamestnanosti, (2) príspevku na podporu vytvárania a udržania pracovných miest v sociálnom podniku podľa § 50c zákona o službách zamestnanosti, (3) príspevku na podporu samostatnej zárobkovej činnosti podľa § 50g zákona o službách zamestnanosti, (4) príspevku na samostatnú zárobkovú činnosť v oblasti spracovania poľnohospodárskych výrobkov a obchodovania s nimi podľa § 50h zákona o službách zamestnanosti, (5) príspevku občanovi so zdravotným postihnutím na prevádzkovanie alebo vykonávanie samostatnej zárobkovej činnosti podľa § 57 zákona o službách zamestnanosti, (6) príspevku na úhradu prevádzkových nákladov chránenej dielne alebo chráneného pracoviska**

a na úhradu nákladov na dopravu zamestnancov podľa § 60 zákona o službách zamestnanosti **a (7) priaznivejších legislatívnych podmienok pre zriaďovanie sociálnych podnikov podľa § 72e zákona o službách zamestnanosti, pričom citované ustanovenie bolo novelou nahradené a po nadobudnutí účinnosti novely stratilo účinnosť.**

S obsahom a dôsledkami vyššie uvedených zmien sme Vás podrobne oboznámili už **s prepojením na zmeny zakotvené s účinnosťou odo dňa 1. marca 2009 predchádzajúcou novelou** zákona o službách zamestnanosti vykonanou zákonom č. 49/2009 Z. z., ktoré sme pre Vás spracovali **vo februárovom vydaní bulletinu ULC Čarnogurský PRO BONO.**

NOVELA ZÁKONA O ZDRAVOTNOM POISTENÍ

Novela zákona o sociálnom poistení vykonala s účinnosťou **odo dňa 1. januára 2010** prostredníctvom **článku III** aj novelizáciu **zákona o zdravotnom poistení**, v dôsledku ktorej dôjde **k odpojeniu minimálnej mzdy ako referenčnej veličiny**, ktorá je do účinnosti tejto novelizácie základom pre výpočet minimálneho vymeriavacieho základu na zdravotné poistenie, a to u samostatne zárobkovo činných osôb a platiteľov podľa § 11 ods. 2 zákona o zdravotnom poistení (ďalej v texte len „samoplatiteľa“). **Základom pre určenie minimálneho vymeriavacieho základu u samostatne zárobkovo činných osôb a samoplatiteľov bude odo dňa 1. januára 2010, teda odo dňa účinnosti tejto novelizácie zákona o zdravotnom poistení, 44,2 % z priemernej mesačnej mzdy zamestnanca v hospodárstve SR zistenej Štatistickým úradom SR za kalendárny rok, ktorý dva roky predchádza rozhodujúcemu obdobiu.** Nová úprava je zakotvená v ustanoveniach **§ 13 ods. 14 a 17** zákona o zdravotnom poistení a **prechodné ustanovenia včlenené do nového § 29c** zákona o zdravotnom poistení určujú, že vymeriavací základ u samostatne zárobkovo činných osôb a samoplatiteľov sa do dňa 1. januára 2010 určí podľa znenia zákona o zdravotnom poistení účinného do dňa 31. decembra 2009.

STANOVENIE HODNOTY AKCIÍ PRI CEZHRANIČNÝCH FÚZIÁCH

Pravidlá stanovenia hodnoty akcií

Dňa 1. marca 2009 nadobudla účinnosť vyhláška Ministerstva spravodlivosti SR č. 47/2009 Z. z., ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška Ministerstva spravodlivosti SR č. 492/2004 Z. z. o stanovení všeobecnej hodnoty majetku v znení vyhlášky č. 626/2007 Z. z. a vyhlášky č. 605/2008 Z. z. (ďalej v texte len „novela vyhlášky MS SR“ alebo len „novela“).

Splnomocnenie na vykonanie novelizácie

Ministerstvo spravodlivosti SR vydalo novelu na základe [splnomocňovacieho ustanovenia](#) včleneného do zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej v texte len „Obchodný zákonník“), a to konkrétne včleneného do ustanovenia [§ 771b](#) Obchodného zákonníka po jeho novelizácii vykonanej s účinnosťou odo dňa 1. januára 2008 [zákonom č. 657/2007 Z. z.](#), ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení zákona č. 530/2003 Z. z. o obchodnom registri v znení neskorších predpisov (ďalej v texte len „novela Obchodného zákonníka“).

Zo znenia splnomocňovacieho ustanovenia [§ 771b](#) Obchodného zákonníka vyplýva, že Ministerstvo spravodlivosti SR ustanoví formou všeobecne záväzného právneho predpisu (1) metódy na stanovenie hodnoty akcií spoločností podieľajúcich sa na zlúčení alebo splynutí spoločností a (2) spôsob vypracovania znaleckého posudku podľa [§ 218i](#) Obchodného zákonníka.

Novela Obchodného zákonníka

Spomínanú rozsiahlu novelu Obchodného zákonníka vykonanú s účinnosťou odo dňa 1. januára 2008 [zákonom č. 657/2007 Z. z.](#) prinášajúcu úpravy týkajúce sa cezhraničných fúzií sme pre Vás podrobne spracovali v predminuloročnom decembrovom vydaní bulletinu ULC Čarnogurský PRO BONO.

K zneniu vyhlášky Ministerstva spravodlivosti SR č. 492/2004 Z. z. o stanovení všeobecnej hodnoty majetku v znení neskorších predpisov (ďalej v texte len „vyhláška MS SR“ alebo len „vyhláška“) novela [doplnila prílohu č. 17](#), ktorou [zakotvila pravidlá pre stanovenie](#) všeobecnej hodnoty akcií spoločností podieľajúcich sa na zlúčení alebo splynutí spoločností a hodnoty akcií nástupníckej spoločnosti na účely zistenia hodnoty peňažného doplatku alebo hodnoty primeraného protiplnenia podľa príslušných ustanovení Obchodného zákonníka.

Z úprav zakotvených novelou vyhlášky MS SR vyplýva, že všeobecná [hodnota jednej akcie](#) sa stanoví ako podiel všeobecnej hodnoty spoločnosti ako celku a počtu vydaných akcií so zohľadnením ich menovitej hodnoty. Na [stanovenie peňažného doplatku podľa § 218i a 218ja Obchodného zákonníka](#) pri zlúčení alebo splynutí spoločností sa stanoví všeobecná hodnota spoločnosti podieľajúcej sa na zlúčení alebo splynutí a tiež hodnota nástupníckej spoločnosti. Hodnota peňažného doplatku [sa určí ako rozdiel](#) všeobecnej hodnoty akcie spoločnosti podieľajúcej sa na zlúčení alebo splynutí a všeobecnej hodnoty akcie nástupníckej spoločnosti pri zachovaní výmenného pomeru akcií. Na [stanovenie primeraného protiplnenia](#) pri zlúčení alebo splynutí spoločností podľa ustanovení [§ 218j a 218jb Obchodného zákonníka](#) sa stanoví všeobecná hodnota spoločnosti podieľajúcej sa na zlúčení alebo splynutí. [Všeobecná hodnota hodnotených spoločností](#) sa stanoví použitím metód uvedených v [§ 3](#) vyhlášky MS SR, pričom na stanovenie peňažného doplatku alebo primeraného protiplnenia pri zlúčení alebo splynutí spoločností [nie je možné použiť](#) likvidačnú metódu.

Znalecký posudok Novela vyhlášky MS SR upravila aj pravidlá pre **vypracovanie znaleckého posudku podľa § 218i Obchodného zákonníka** a v tejto súvislosti ustanovila, že **znalec zhodnotí** na základe predložených podkladov vhodnosť a možnosť použitia metód podľa predchádzajúcej vety, pričom **v časti posudok** v znaleckom posudku náležite **zdôvodní** výber metódy alebo metód, ktoré v znaleckom posudku použil, rovnako aj prípadnú nemožnosť alebo nevhodnosť použitia ostatných metód. Po aplikácii viacerých metód sa určenie jednej výslednej všeobecnej hodnoty **zdôvodní v závere** znaleckého posudku. Všeobecná hodnota spoločnosti podieľajúcej sa na zlúčení alebo splynutí a všeobecná hodnota nástupníckej spoločnosti, ktoré vstupujú do vzťahu pre výpočet hodnoty peňažného doplatku, **musia byť stanovené rovnakou** metódou. Znalec je **povinný zohľadniť špecifiká** hodnotenej spoločnosti a samotného zlúčenia alebo splynutia spoločností pomocou všetkých relevantných podkladov, ktoré požaduje od spoločnosti, ktorej vznikla povinnosť ich poskytnúť.

Pri stanovení všeobecnej hodnoty spoločnosti sa vychádza z podkladov, ktoré boli znalcom poskytnuté na vypracovanie znaleckého posudku a ktoré sú **platné k požadovanému dňu, pričom (1) pri spoločnosti podieľajúcej sa na zlúčení spoločností** je týmto dňom deň, ku ktorému valné zhromaždenie schválilo návrh zmluvy o zlúčení spoločností, **(2) pri spoločnosti podieľajúcej sa na splynutí spoločností** je týmto dňom deň, ku ktorému bolo splynutie zapísané do obchodného registra alebo inej evidencie, a v prípade, keď v čase zadania znaleckého posudku ešte nedošlo k zápisu cezhraničného splynutia do obchodného registra alebo inej evidencie, deň, ku ktorému posledné

z valných zhromaždení spoločností podieľajúcich sa na cezhraničnom splynutí schválilo návrh zmluvy o cezhraničnom splynutí spoločností, **(3) pri nástupníckej spoločnosti, ktorá je výsledkom zlúčenia alebo splynutia spoločností**, je týmto dňom deň, ku ktorému bolo zlúčenie alebo splynutie zapísané do obchodného registra alebo inej evidencie, a v prípade, keď ešte nedošlo v čase zadania znaleckého posudku k zápisu cezhraničného zlúčenia alebo cezhraničného splynutia do obchodného registra alebo inej evidencie, deň, ku ktorému posledné z valných zhromaždení spoločností podieľajúcich sa na cezhraničnom zlúčení alebo cezhraničnom splynutí schválilo návrh zmluvy o cezhraničnom zlúčení alebo návrh zmluvy o cezhraničnom splynutí spoločností.

Okrem úpravy pravidiel spomínaných vyššie novela **v časti B prílohy č. 5 k vyhláške MS SR zmenila vzorec výpočtu** základnej amortizácie pri výpočte všeobecnej hodnoty elektrotechnických zariadení, ktorými sa podľa vyhlášky rozumejú akékoľvek zariadenia, ktoré sa používajú na výrobu, premenu, prenos, akumulovanie, distribúciu alebo využitie elektrickej energie (napríklad stroje, transformátory, prístroje, meracie prístroje, ochranné prístroje, zariadenia pre elektrické rozvody, spotrebiče). **Vo vzorci** pri výpočte základnej amortizácie pre účely výpočtu všeobecnej hodnoty elektrotechnických zariadení **sa po novele už neuplatňuje koeficient zmennosti (kz)**, a z tohto dôvodu novela jeho definíciu **vypustila zo základných pojmov**, v rámci ktorých bolo jeho definovanie obsiahnuté **v deviatom bode** časti A prílohy č. 5 k vyhláške, pričom doterajšie body 10 až 16 sa po novom označujú ako body 9 až 15 citovanej prílohy k vyhláške MS SR.

**Ďalšie zmeny
vo vyhláške MS SR**

ZMENA ÚPRAVY VÝŠKY ÚROKOV Z OMEŠKANIA

Dňa 1. januára 2009 nadobudlo účinnosť nariadenie vlády SR č. 586/2008 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie vlády SR č. 87/1995 Z. z. (ďalej v texte len „novela nariadenia vlády SR“ alebo len „novela“). Prípravu tejto novelizácie nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka (ďalej v texte len „predchádzajúce nariadenie vlády SR“ alebo len „nariadenie vlády SR“), sme Vám podrobne priblížili ešte počas priebehu legislatívneho procesu v novembrovom vydaní bulletinu ULC Čarnogurský PRO BONO, pričom spomínané vydanie bulletinu Vám prezentuje všetky úpravy vykonané novelou už v znení, v akom boli aj schválené a následne publikované v Zbierke zákonov SR.

Predmet a rozsah novelizácie

Novela do znenia nariadenia vlády SR zakotvila (1) úpravy súvisiace so zavedením meny euro v SR a ďalej (2) jeho znenie doplnila v časti týkajúcej sa úpravy výšky úrokov z omeškania, v dôsledku čoho bolo zabezpečené zosúladenie slovenského právneho poriadku so smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2000/35/EHS zo dňa 29. júna 2003 o boji proti oneskoreným platbám v obchodných transakciách a súčasne tak bola unifikovaná právna úprava výšky úrokov z omeškania v občianskoprávných a v obchodnoprávných vzťahoch.

Zmeny súvisiace so zavedením eura

V súvislosti s prechodom SR na menu euro sa novela dotkla ustanovenia § 1 nariadenia vlády SR, § 2 nariadenia vlády SR, § 4 nariadenia vlády SR a ustanovenia § 5 ods. 2 nariadenia vlády SR, v ktorých pôvodne ustanovené peňažné sumy v slovenskej mene boli nahradené sumami v eurách, resp. v eurocentoch v prepočte podľa konverzného kurzu (30,1260 SKK/EUR) a v súlade s pravidlami vyplývajúcimi zo zákona č. 659/2007 Z. z. o zavedení meny euro v SR a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej v texte len „generálny zákon“).

V tejto súvislosti si Vám dovoľujeme dať do pozornosti, že problematiku zavedenia eura, podrobný výklad generálneho zákona vrátane výkladu všetkých sprievodných novelizácií, ktoré boli jeho prostredníctvom vykonané v 28 zákonoch, spolu s predpismi vydanými na vykonanie generálneho zákona a ďalšími predpismi súvisiacimi so zavedením eura v SR, sme pre Vás spracovali v samostatnom mimoriadnom vydaní bulletinu ULC Čarnogurský PRO BONO Špeciál.

S prípravou unifikácie úprav výšky úrokov z omeškania v občianskoprávných a v obchodnoprávných vzťahoch spolu s podrobnosťami vyplývajúcimi z doterajšej právnej úpravy výšky úrokov z omeškania predpismi občianskeho práva sme Vás podrobne oboznámili v októbrovom vydaní bulletinu ULC Čarnogurský PRO BONO v súvislosti s novelizáciami Obchodného zákonníka, konkrétne v súvislosti s novelou Obchodného zákonníka vykonanou prostredníctvom zákona č. 454/2008 Z. z., ktorým bolo s účinnosťou odo dňa 15. januára 2009 zmenené, okrem iných ustanovení, aj ustanovenie § 369 ods. 1 Obchodného zákonníka. Citovanou novelou Obchodného zákonníka sa zjednotilo uplatňovanie a výpočet úrokov z omeškania v obchodnom práve s predpismi občianskeho práva, a keďže ich podrobná úprava bola obsiahnutá práve v § 3 nariadenia vlády SR, novela priniesla aj nové znenie § 3 nariadenia vlády SR.

Podľa nového znenia § 3 nariadenia vlády SR je výška úrokov z omeškania o 8 percentuálnych bodov (pojmu percentuálny bod sa budeme ešte podrobne venovať v ďalšom texte) vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky (o pojme základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky sa zmienime v nasledujúcom texte) platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu. V ďalšom, druhom, odseku § 3 nariadenia vlády SR je obsiahnutá fakultatívna úprava,

Zjednotenie právnej úpravy výšky úrokov z omeškania

Výška úrokov z omeškania po novele

podľa ktorej platí, že ak sa počas trvania omeškania **zmení základná úroková sadzba** Európskej centrálnej banky a ak je to pre veriteľa výhodnejšie, výška úrokov z omeškania je **o 7 percentuálnych bodov** vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu príslušného kalendárneho polroka, v ktorom trvá omeškanie, pričom táto základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky sa **použije počas celého tohto polroka**.

Percentuálny bod Pojem percentuálny bod je **pojmom ekonomickým**, ktorý je bežne používaný v oblasti finančného trhu (napríklad v rôznych finančných štatistikách), pričom pojem **percentuálny bod a percento nie sú pojmy identické a nemožno ich zamieňať**, zamieňanie týchto pojmov by mohlo viesť k nepresnostiam a sporom z nedorozumenia. Percentuálny bod je **jednotka aritmetického rozdielu dvoch hodnôt udaných v percentách**, označuje sa ním bezrozmerné číslo udávajúce **nárast alebo pokles sledovanej hodnoty** v stotinách ich relatívnej hodnoty voči vzťažnej hodnote, takže zmena o **jeden percentuálny bod znamená zmenu o jednu stotinu hodnoty**, ak sa však má vyjadriť zmena nejakej hodnoty uvedenej v percentách, teda **ak chceme vyjadriť zmenu napríklad v základnej úrokovej sadzbe**, je potrebné rozlíšiť, či túto zmenu vyjadrujeme v percentách vzťahujúcich sa na pôvodnú základnú hodnotu alebo v percentách vzťahujúcich sa na percentuálnu hodnotu (napríklad v prípade, ak je úroková sadzba 10 % a máme záujem vyjadriť, že úroková sadzba je vyššia o 10 %, je potrebné rozlišovať **(1)** či sa úroková sadzba zvýšila na 11 %, teda pôvodných desať percent plus jedno percento z desiatich, pričom matematicky a jazykovo správny je práve tento význam, alebo **(2)** či sa úroková sadzba zvýšila na 20 %, teda pôvodných desať percent plus hodnota desať percent, o ktorú sa zvýšila pôvodná hodnota, v tomto prípade vyžaduje správne vyjadrenie použitie pojmu percentuálny bod, avšak takýto nárast **sa často mylne udáva ako zmena o 10 %, aj keď sa v skutočnosti jedná o zvýšenie o 10 percentuálnych bodov**, nie percent.

Na základe uvedeného možno zhrnúť, že percentuálny bod **udáva zmenu hodnoty v percentách**, teda **vyjadruje percentuálny nárast alebo percentuálny pokles**, takže napríklad v prípade, ak je úroková sadzba 5 % a zmení sa (klesne) na 4 %, potom sa úroková sadzba zmenila o jeden percentuálny bod. Ak by sa však v tomto prípade uviedlo, že úroková sadzba sa znížila o 1 %, potom výsledná sadzba by v skutočnosti predstavovala 4,95 %, pretože jedno percento z piatich je 0,05.

Pri aplikácii nového znenia ustanovenia § 3 nariadenia vlády SR **pre účely výpočtu úrokov z omeškania** bude teda platiť, že ich výška sa vypočíta zvýšením základnej úrokovej sadzby Európskej centrálnej banky o 8 percentuálnych bodov, resp. o 7 percentuálnych bodov (pri aplikácii § 3 ods. 2 nariadenia vlády SR), čo zjednodušene povedané bude v praxi znamenať len vykonanie súčtu dvoch hodnôt, a to základnej úrokovej sadzby Európskej centrálnej banky a hodnoty 8, resp. 7 (pri aplikácii § 3 ods. 2 nariadenia vlády SR). Je tomu tak preto, že základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky je hodnota vyjadrená v percentách, a túto je konkrétne pri úrokoch z omeškania potrebné len navýšiť o percentuálne body (nie o percentá), teda v prípade, ak je základná úroková sadzba podľa Európskej centrálnej banky na úrovni 1,5 %, potom **výška úrokov z omeškania po novele je v tomto období 9,5 % (1,5 + 8)**, resp. 8,5 % (teda 1,5 + 7, ak sa postupuje podľa § 3 ods. 2 nariadenia vlády SR).

Pre úplnosť si na tomto mieste dovoľujeme uviesť, že v ekonomickej praxi sa pre vyjadrenie veľmi malých zmien v percentuálnych bodoch používa aj menšia jednotka s hodnotou stotiny percentuálneho bodu, ktorá sa nazýva **bázický bod**. Bázický bod je teda **jedna stotina percentuálneho bodu**, takže napríklad zmena úrokovej sadzby z 2,75 % na 3,1 % znamená zmenu o 0,35 percentuálneho bodu, teda zmenu o 35 bázických bodov.

Pojem „základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky“ definuje § 17 ods. 1 generálneho zákona, zo

Bázický bod

Základná úroková sadzba

znenia ktorého vyplýva, že **tam, kde sa** v iných všeobecne záväzných právnych predpisoch, v rozhodnutiach orgánov verejnej moci, zmluvách alebo iných právnych prostriedkoch **používa pojem** „základná úroková sadzba Národnej banky Slovenska“, „diskontná sadzba Národnej banky Slovenska“, „diskontná úroková sadzba“ alebo „diskontná sadzba Štátnej banky česko-slovenskej“, **odo dňa 1. januára 2009**, teda odo dňa zavedenia eura na Slovensku, **sa tým rozumie základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky**, a to podľa článku 12 ods. 12.1 Protokolu o Štatúte Európskeho systému centrálnych bánk a Európskej centrálnej banky, časti 3.1.2 prílohy I usmernenia Európskej centrálnej banky č. ECB/2000/7 (2000/776/ES) zo dňa 31. augusta 2000 o nástrojoch a postupoch menovej politiky Eurosystemu v platnom znení (ďalej v texte len „pravidlá pre ECB“), ktorú Európska centrálna banka stanovuje **pre hlavné refinančné obchody (hlavné refinančné operácie)** vykonávané Eurosystemom v rámci Európskeho systému centrálnych bánk.

Zverejňovanie základnej úrokovej sadzby

Odo dňa 1. januára 2009, teda **odo dňa zavedenia eura na Slovensku**, sa teda **namiesto základnej úrokovej sadzby Národnej banky Slovenska** spomedzi úrokových sadziieb Európskej centrálnej banky **používa úroková sadzba pre hlavné refinančné operácie** („the interest rate on the main refinancing operations“),

a to z dôvodu, že aj podľa pravidiel pre ECB sú práve hlavné refinančné obchody kľúčovými obchodmi vykonávanými Eurosystemom, pričom **túto úrokovú sadzbu zverejňuje Európska centrálna banka na tomto linku:** <http://www.ecb.int/stats/monetary/rates/html/index.en.html>.

Odo dňa 1. januára 2009 je základná úroková sadzba, teda úroková sadzba, ktorú Európska centrálna banka stanovuje pre hlavné refinančné operácie, uverejňovaná **aj na internetovej stránke Národnej banky Slovenska**, takže okrem už vyššie spomínaného linku, je **pre Vás k dispozícii aj v slovenskom jazyku**, a to na linku: <http://www.nbs.sk>.

S novým znením § 3 nariadenia vlády SR súvisí **prechodné ustanovenie** obsiahnuté v novom **§ 10a** nariadenia vlády SR, na základe ktorého platí, že ak došlo k omeškaniu **pred 1. januárom 2009**, **výška úrokov z omeškania sa bude riadiť podľa doterajších predpisov**, teda podľa predpisov účinných do dňa 31. decembra 2008.

V súvislosti s transpozíciou smernice Európskeho parlamentu a Rady 2000/35/EHS zo dňa 29. júna 2003 o boji proti oneskoreným platbám v obchodných transakciách novela do nariadenia vlády SR **ustanovením § 11a** nariadenia vlády SR včlenila **novú prílohu č. 2** k nariadeniu vlády SR.

Intertemporálne ustanovenie

Transponované právne akty ES a EÚ

PRIPRAVUJE SA V NR SR – NOVELA ZÁKONA O OCHRANE HOSPODÁRSKEJ SÚŤAŽE

Do NR SR bol dňa 14. januára 2009 doručený návrh na vydanie zákona, ktorým by sa mal zmeniť a doplniť zákon č. 136/2001 Z. z. o ochrane hospodárskej súťaže a o zmene a doplnení zákona č. 347/1990 Zb. o organizácii ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy SR v znení neskorších predpisov (ďalej v texte len „návrh novely zákona o ochrane hospodárskej súťaže“ alebo len „návrh zákona“).

Návrh novely zákona o ochrane hospodárskej súťaže bol v tomto období **v NR SR prerokovaný a dňa 15. apríla 2009 schválený** a z priebehu legislatívneho procesu je zrejmé, že **ak bude podpísaný prezidentom SR**, tak v zákone č. 136/2001 Z. z. o ochrane hospodárskej súťaže a o zmene a doplnení zákona č. 347/1990 Zb. o organizácii ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy SR v znení neskorších predpisov (ďalej v texte len

Predmet novelizácie „zákon o ochrane hospodárskej súťaže“ alebo len „zákon“) budú s účinnosťou odo dňa 1. júna 2009 zakotvené viaceré zmeny, a to predovšetkým (1) zmeny v oblasti koncentrácií podnikateľov (návrh zákona predpokladá zaviesť nové procesné inštitúty, ale napríklad aj zmenu výšky obrátov účastníkov koncentrácie, na základe ktorých podnikatelia oznamujú koncentrácie Protimonopolnému úradu SR, zrušenie 30-dňovej lehoty na oznámenie koncentrácie, zakotvenie povinnosti oznamovať koncentráciu po oznámení ponuky na prevzatie), (2) novým prvkom v oblasti slovenského súťažného práva by bolo aj **zavedenie možnosti oznamovať zámary koncentrácií**, teda oznamovať koncentrácie pred uzavretím zmluvy alebo predtým, než nastane iná právna skutočnosť zakladajúca zlúčenie, splynutie, získanie kontroly alebo vytvorenie spoločného podniku za predpokladu, že zrejším výsledkom takejto aktivity bude koncentrácia, (3) návrh novely zákona o ochrane hospodárskej súťaže by mal priniesť aj **úpravu novej výnimky zo zákazu vykonávať práva a povinnosti vyplývajúce z koncentrácie**, ktorá reaguje na zavedenie povinnosti oznamovať koncentrácie na základe ponuky na prevzatie, (4) návrh zákona predpokladá **zmeny aj v oblasti sankčnej politiky Protimonopolného úradu SR** (ďalej v texte len „úrad“), pričom pri ukladaní sankcií podnikateľom, resp. právnickým osobám za nepredloženie informácií, podkladov, či za predloženie nepravdivých alebo neúplných informácií a podkladov, by sa doterajší mechanizmus ukladania sankcií podľa zákonom pevne stanovenej sumy zmenil na mechanizmus ukladania sankcií v podobe percentuálneho podielu z obrátu podnikateľa a čiastočná úprava by bola vykonaná aj v súvislosti s aplikáciou tzv. programu zhovievavosti („leniency program“), kde by sa pre podnikateľov mala zakotviť možnosť plnej imunity pred sankciami zo strany úradu v prípade predloženia informácií a dôkazov rozhodujúcich pre vykonanie inšpekcie s cieľom získania rozhodujúceho dôkazu o existencii kartelovej dohody, (5) návrh zákona reaguje aj na požiadavku Európskej komisie vyplývajúcu z formálneho oznámenia v začatom

konaní pre porušenie Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva (ďalej v texte len „Zmluva o ES“) a predpokladá **vypustenie ustanovenia § 2 ods. 6 zákona** z dôvodu nepresností pri jeho interpretácii, (6) v súvislosti s prechodom SR na jednotnú menu euro obsahuje návrh zákona aj zmeny niektorých ustanovení zákona spočívajúce v **úprave súm uvádzaných v slovenských korunách** na sumy v mene euro, (7) ostatné zmeny ustanovení zákona obsiahnuté v návrhu novely zákona o ochrane hospodárskej súťaže majú charakter **legislatívno-technických úprav**, ktoré by súviseli so zmenami spomínanými v predchádzajúcich bodoch.

V návrhu novely zákona o ochrane hospodárskej súťaže sa predpokladá **vypustenie § 2 ods. 6 zákona spolu s poznámkou pod čiarou k odkazu 1a** v tomto zákone, a to z dôvodu nepresností pri jeho interpretácii v súvislosti s kompetenciou Protimonopolného úradu SR aplikovať národné a komunitárne právo v regulovaných oblastiach, a tiež z dôvodu, že voči SR bolo zo strany Európskej komisie začaté konanie pre porušenie Zmluvy o ES podľa článkov 81 a 82 Zmluvy o ES a rozpor s článkom 10 Zmluvy o ES v spojení s článkami 35 a 5 nariadenia Rady (ES) č. 1/2003 zo dňa 16. decembra 2002 o implementácii pravidiel hospodárskej súťaže stanovených v článkoch 81 a 82 Zmluvy o ES, v ktorom Európska komisia požaduje prijať opatrenia s cieľom vyhovieť tomuto formálnemu oznámeniu.

V ustanovení **§ 10 ods. 1 písm. a) a b)** zákona by mala byť zakotvená **nová výška obrátov**, ktoré musia účastníci koncentrácie dosiahnuť, aby ekonomická transakcia podliehala kontrole úradu. V **§ 10 ods. 1 písm. a)** zákona by tak suma 1 200 000 000 Sk mala byť zvýšená na sumu **46 000 000 eur** (1 385 796 000 Sk) a suma 360 000 000 Sk by sa zvýšila na sumu **14 000 000 eur** (421 764 000 Sk), v ustanovení **§ 10 ods. 1 písm. b)** zákona by mala byť suma 500 000 000 Sk zvýšená na sumu **19 000 000 eur** (572 394 000 Sk) a suma 1 200 000 000 Sk by sa mala zvýšiť na sumu **46 000 000 eur** (1 385 796 000 Sk).

Konanie pre porušenie Zmluvy o ES

Zvýšenie obrátových kritérií

<p>Zrušenie lehoty a povinnosti podnikateľov</p>	<p>V § 10 ods. 9 zákona by mala byť zrušená 30-dňová lehota na podanie oznámenia koncentrácie, pričom podnikateľom by mala byť ustanovená povinnosť oznámiť koncentráciu, ktorá podlieha kontrole úradu, pred tým, ako sa začnú vykonávať práva a povinnosti vyplývajúce z koncentrácie a po skutočnosti, na základe ktorej došlo ku vzniku koncentrácie a ktorá predstavuje titul vzniku koncentrácie, teda (1) po uzavretí zmluvy, (2) po oznámení prijatia návrhu v obchodnej verejnej súťaži, (3) po doručení rozhodnutia štátneho orgánu podnikateľovi, (4) po dni, kedy Európska komisia oznámila podnikateľovi, že vo veci bude konať úrad, alebo (5) po dni, v ktorom nastala iná skutočnosť, na základe ktorej došlo k vzniku koncentrácie. V ustanovení § 10 ods. 9 zákona by mala byť po novom (6) zakotvená aj povinnosť oznámiť koncentráciu po oznámení ponuky na prevzatie a v spojení s touto úpravou sa navrhuje aj úprava poznámky pod čiarou k odkazu 14a v zákone s odvolávkou na zákon č. 566/2001 Z. z. o cenných papieroch a investičných službách a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o cenných papieroch) v znení neskorších predpisov. Zmena znenia § 10 ods. 9 zákona sa navrhuje aj s prihliadnutím na znenie nariadenia Rady (ES) č. 139/2004 zo dňa 20. januára 2004 o kontrole koncentrácií medzi podnikmi (nariadenie ES o fúziách).</p>	<p>by muselo okrem náležitostí podľa § 10 ods. 12 zákona obsahovať aj písomné odôvodnenie a písomné podklady osvedčujúce skutočnosti podstatné pre koncentráciu, ktorými podnikateľia ubezpečia úrad o svojom spoločnom zámere uskutočniť navrhovanú koncentráciu, a ktorými preukážu úradu, že ich plán navrhovanej koncentrácie je dostatočne konkrétny, pričom výsledkom tohto zámeru bude koncentrácia, ktorá podlieha kontrole úradu. V súčasnosti platné znenie ustanovenia § 10 ods. 10 zákona, na základe ktorého môžu podnikatelia požiadať úrad o stanovisko k zámeru koncentrácie, by tak malo byť z dôvodu jeho neúčelnosti nahradené.</p>
<p>Navrhovateľ ponuky na prevzatie</p>	<p>S novým znením § 10 ods. 9 zákona by následne súviselo aj doplnenie okruhu subjektov povinných podávať oznámenia koncentrácie o navrhovateľa ponuky na prevzatie v prípade ponuky na prevzatie, ktorá by bola zakotvená v odseku 11 citovaného ustanovenia zákona.</p>	<p>V ustanovení § 9 zákona by súčasne mal byť doplnený nový odsek 7, podľa ktorého by sa všetky ustanovenia zákona, ktoré sa týkajú koncentrácií, vzťahovali aj na zámer koncentrácie oznámený úradu, s výnimkou § 10 ods. 9 zákona, pretože v prípade, ak by bol zámer koncentrácie oznámený podľa § 10 ods. 10 zákona, nebude možné viazať podnikateľov povinnosťou podľa § 10 ods. 9 zákona. Doterajší odsek 7 citovaného ustanovenia zákona by sa označoval ako odsek 8.</p>
<p>Možnosť oznamovať zábery koncentrácií</p>	<p>Ustanovením § 10 ods. 10 zákona by sa malo umožniť oznámiť koncentráciu podliehajúcu kontrole úradu aj pred uzavretím zmluvy alebo pred tým, než nastane iná právna skutočnosť zakladajúca zlúčenie, splynutie, získanie kontroly alebo vytvorenie spoločného podniku za predpokladu, že výsledkom bude koncentrácia, ktorá podlieha kontrole úradu podľa § 10 ods. 1 zákona, pričom toto oznámenie koncentrácie</p>	<p>S novým znením § 10 ods. 10 zákona by súvisela aj úprava, ktorá by mala byť vykonaná v § 10 ods. 12 zákona a ktorou by sa rozšírila povinnosť podávania oznámenia v predpísanom rozsahu aj na prípady oznamovania zámeru koncentrácie.</p> <p>Ustanovenie § 10 zákona by malo byť ďalej doplnené o nový odsek 16, ktorým by bola zakotvená zákonná výnimka zo všeobecného zákazu vykonávať práva a povinnosti vyplývajúce z koncentrácie pre ustanovené typy koncentrácií a súčasne by mali byť upravené aj podmienky pre uplatnenie tejto výnimky, pričom tieto podmienky by museli byť splnené kumulatívne. Na základe § 10 ods. 16 zákona by tak malo platiť, že zákazom podľa § 10 ods. 14 zákona rovnako nie je dotknuté uskutočnenie ponuky na prevzatie alebo uskutočnenie viacerých transakcií s cennými papiermi na trhu cenných papierov, ktorými sa získa kontrola</p>

Zákonná výnimka a podmienky jej uplatnenia

podľa § 9 ods. 1 písm. b) zákona od rôznych subjektov **za predpokladu, že (1)** takáto koncentrácia je bezodkladne oznámená úradu podľa § 10 ods. 9 zákona **a (2)** nadobúdateľ kontroly nevykonáva hlasovacie práva spojené s týmito cennými papiermi, alebo tak robí iba na udržanie plnej hodnoty týchto investícií na základe výnimky udeľenej úradom podľa § 10 ods. 17 zákona.

V prípade, **ak by podmienky uvedené vyššie v bodoch (1) a (2) neboli splnené kumulatívne**, teda že táto koncentrácia nebude bezodkladne oznámená úradu a súčasne, že podnikateľ nebude do právoplatného rozhodnutia o tejto koncentrácii vykonávať hlasovacie práva spojené s cennými papiermi, pokiaľ tak nerobí iba na udržanie plnej hodnoty týchto investícií na základe výnimky udeľenej úradom podľa § 10 ods. 17 zákona a podnikateľ by napríklad začal vykonávať hlasovacie práva spojené s predmetnými cennými papiermi, **výnimka by zanikla, a to od začiatku**. Navrhované znenie § 10 ods. 16 zákona zohľadňuje znenie nariadenia Rady (ES) č. 139/2004 zo dňa 20. januára 2004 o kontrole koncentrácií medzi podnikmi (nariadenie ES o fúziách).

Iné legislatívne úpravy

Doterajšie odseky 16 a 17 v ustanovení § 10 by po podpísaní tohto návrhu zákona prezidentom SR boli v zákone označené **ako odseky 17 a 18**, pričom so zmenou v označení odsekov by súvisela aj legislatívna úprava vykonaná v **§ 10 ods. 18** zákona a v **§ 38 ods. 2** zákona a v spojení s novou úpravou, ktorá by mala byť obsiahnutá v § 10 ods. 16 zákona, sa navrhuje aj **úprava poznámky pod čiarou k odkazu 16a** v zákone s odvolávkou na zákon č. 566/2001 Z. z. o cenných papieroch a investičných službách a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o cenných papieroch) v znení neskorších predpisov a na zákon č. 429/2002 Z. z. o burze cenných papierov v znení neskorších predpisov.

Legislatívna úprava by mala byť vykonaná aj v ustanovení **§ 6 ods. 5** zákona, v ktorom by sa nahradením slova „Komisia“ slovami „Európska komisia (ďalej len „Komisia“) zaviedla len **iná legislatívna skratka**.

V súvislosti s prechodom SR na menu euro obsahuje návrh zákona aj ustanovenia, na základe ktorých by sumy uvedené v slovenských korunách mali byť nahradené sumami v eurách, a to v **§ 38 ods. 1** zákona by sumu 10 000 Sk nahradila suma „330 eur“ a sumu 10 000 000 Sk suma „330 000 eur“, ďalej v ustanovení **§ 38 ods. 3** zákona by sumu 2 000 000 Sk nahradila suma „66 000 eur“ a v **§ 38 ods. 6** zákona by mala byť suma 100 000 Sk nahradená sumou „3 300 eur“.

V **§ 38 ods. 5** zákona by v súčasnosti zakotvená pokuta ustanovená pevnou sumou vo výške 5 000 000 Sk mala byť nahradená, a to **novým spôsobom ukladania pokút** podnikateľom alebo právnickým osobám, ktoré nesplnia povinnosť predložiť úradu v určenej lehote požadované podklady alebo informácie, alebo predložia nepravdivé alebo neúplné podklady alebo informácie, alebo neumožnia ich preverenie alebo vstup podľa § 40 zákona, a to **do výšky 1 % z celkového obratu** podnikateľa alebo právnickej osoby za predchádzajúce uzavreté účtovné obdobie. V predmetnom ustanovení zákona by mala byť **súčasne ustanovená aj výška pokuty do 330 000 eur** (9 941 580 Sk), ktorú by bolo možné uložiť **v prípadoch, ak podnikateľ (1)** dosiahol obrat do 330 eur (9 941,58 Sk), **alebo (2)** nemal žiadny obrat, **alebo (3)** ak sa podnikateľom dosiahnutý obrat nedá vyčíslit'. Cieľom návrhu zákona je novou úpravou sankcií zohľadniť nielen závažnosť porušenia povinností či „veľkosť“ podnikateľa, ale i znenie článku 23 ods. 1 nariadenia Rady (ES) č. 1/2003 zo dňa 16. decembra 2002 o vykonávaní pravidiel hospodárskej súťaže stanovených v článkoch 81 a 82 Zmluvy o ES.

V **§ 38 ods. 11 písm. a)** zákona by sa po podpísaní návrhu zákona prezidentom SR mali **rozšíriť podmienky**, ktoré podľa § 38 ods. 11 písm. a) zákona **musia byť alternatívne splnené** pre neuloženie pokuty podľa tzv. programu zhovievavosti, pričom úprava obsiahnutá v návrhu zákona umožňuje podnikateľovi predložiť z vlastného podnetu aj také informácie a dôkazy, ktoré sú rozhodujúce pre vykonanie inšpekcie podľa

Zmena súm zo slovenských korún na menu euro

Ukladanie pokút po novom

Program zhovievavosti

§ 22 ods. 2, 3 alebo 4 zákona, ktorou sa má získať rozhodujúci dôkaz o porušení § 4 zákona alebo osobitného predpisu (článok 81 Zmluvy o ES). Účelom tejto úpravy je rozšírenie možnosti neuložiť pokutu tým podnikateľom, ktorí nedisponujú rozhodujúcimi dôkazmi o porušení zákona, ale môžu označiť konkrétne miesto, kde úrad takéto dôkazy získa.

Návrh zákona v prípade jeho podpísania prezidentom SR zakotví v zákone v novom § 44b prechodné ustanovenia,

na základe ktorých by sa mali právne vzťahy vzniknuté do účinnosti návrhu novely zákona o ochrane hospodárskej súťaže, teda do dňa 31. mája 2009, spravovať podľa doterajších predpisov, ďalej konania začaté do dňa 31. mája 2009 by sa dokončili podľa doterajších ustanovení zákona a na ukladanie pokút za porušenie ustanovení doterajších predpisov by sa použili ustanovenia návrhu novely zákona o ochrane hospodárskej súťaže vtedy, ak by boli pre podnikateľa priaznivejšie.

Intertemporálne ustanovenia

ULC ČARNOGURSKÝ LAW FIRM

Bratislava - Slovensko	Brescia - Taliansko
Tvarožkova 5, P.O.BOX 21	Via Val Giudicarie 4
814 99 Bratislava, Slovensko	251 23 Brescia, Taliansko
Tel.: +421-2-5720 1717	Tel.: +39-030-221 932 33
Fax: +421-2-5720 1777	Fax: +39-030-221 932 02
Skype: ulcbratislava	Skype: ulcbrescia
E-mail: office@ulclegal.com	E-mail: brescia@ulclegal.com

Kyjev - Ukrajina
172 Gorkogo St., Suite 1316
031 50 Kyjev, Ukrajina
Tel.: +38-044-521 21 10
Fax: +38-044-529 17 32
Skype: ulckyiv
E-mail: kyiv@ulclegal.com

www.ulclegal.com

Informácie uvedené v bulletine ULC Čarnogurský PRO BONO nie sú poskytovaním právnych rád. Nemožno z neho odvodzovať žiadne práva a povinnosti. Materiál obsiahnutý v tomto dokumente je informatívnej povahy a aplikácia vyššie uvedených informácií bude vždy špecifická v závislosti od konkrétnych okolností prípadu. Z uvedených dôvodov pri konkrétnych právnych riešeniach preto vždy odporúčame konzultácie. I keď je bulletin ULC Čarnogurský PRO BONO zostavovaný s maximálnou starostlivosťou, advokátska kancelária ULC Čarnogurský nepreberá zodpovednosť za prípadné chyby či nepresnosti, ani za akékoľvek škody vzniknuté z aktivít konaných na základe informácií uvedených v tomto dokumente.

Obsah bulletinu ULC Čarnogurský PRO BONO nie je možné využívať pre účely zisku, ponúkať svojim klientom ako svoj vlastný alebo publikovať bez predchádzajúceho písomného súhlasu spoločnosti ULC Čarnogurský s.r.o. V prípade záujmu o ďalšie informácie alebo o poskytnutie individuálneho poradenstva či konzultácií nás neváhajte kontaktovať.

V prípade, že naďalej nechcete byť adresátom tejto služby, kontaktujte nás na e-mailovej adrese simunkova@ulclegal.com. Ďakujeme.

V prípade akýchkoľvek otázok kontaktujte, prosím, Mgr. Martinu Šimunkovú: simunkova@ulclegal.com.

© ULC Čarnogurský, 2009